

SABADELL FEDERAL

SETMANARI D'ESQUERRA

ANY I

NÚM. 14

Dissabte 27 de Desembre de 1913

Soscripció mensual, 50 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Els originals no's tornen

Nombre solt, 10 cts.

PEDREGAR, 17

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors

Les Mancomunitats decretades i els Estats federals

Amb deteniment, hem llegit el decret aprovat pel Govern d'en Dato a proposta del seu ministre de Governació, que s'ha promulgat per a donar satisfacció a les reiterades peticions de Catalunya; aixímateix ens hem enterat, en lo possible, dels judicis i comentaris de la premsa de Catalunya i de fóra, dels escarafalls, desprecis i reparos que han seguit a n'aquesta disposició Dato—Sanchez Guerra—Alfons XIII, del desbordament de satisfacció i excessos d'entusiasme o fredor i indiferència amb que ha sigut rebut per part de l'opinió catalana i de fora segons el color polític i segons conveniencies. Confessem ingenuament que un cop sospesada la part dispositiva del mateix—deixant a part el preambul que sembla fet tant sols per a tranquil·litzar als temorencs unitaris que encara pululen per la *villa del oso* i el *madroño* i demostrar-nos als catalans, lo poc que'ns concedeixen, comparat amb lo que glatim, de lo que s'ha remenat tants anys,—no'ns podem, no 'ns sabem entregar a exageracions que no foren sinceres, ni podem acompanyar, en aquest punt, a molts polítics que per donar més importància a lo conquerit, pinten estats d'ànim i entusiasmes que en realitat no existeixen. El nostre entusiasme es relatiu, regular, *descriptible*.

¿Oi que la perfecció en les coses humanes s'assoleix generalment a copia d'esmenar-les, d'adaptar-les a les necessitats, de corregir-hi els errors que l'experiència en el rodar del temps ens demostrí? A diari ho comprovem en tot. Doncs aquesta regla general compta amb moltes excepcions: quant hi ha mala fé, torpesa, droperia, etz. Lo cert es que'l R. D. d'en Sanchez Guerra que'l sobirà de l'Estat espanyol firmá el dia 18 del corrent parangonat amb les Bases de Mancomunitat que'ls Presidents de nostres Diputacions entregaren al Govern en la persona del Sr. Canalejas el dia 8 de Desembre de 1911, fa dos anys!, resulta desconegut; només concorden en lo adjectiu. Amb sols passar d'en Canalejas a les mans pecadores d'en Romanones i d'aquestes al ministre de la Governació del Govern d'en Dato, pobres Bases! qui les ha vistes i les veu! Si les arriben abortar uns dies mes tard quedaven només amb la pell i l'os.

De lo migradetes que son aquestes Mancomunitats s'en deu riure en Maura segurament, a hores d'ara, com s'en riurien en Silvela, en Romero Robledo, en Moret... ¿On queda aquest R. D. al costat de llur projectes? El projecte de Diputació única catalana que prometia el general Polavieja

era molt més concret. ¿Quina analogia hi ha entre les Delegacions que'ns concediran si som bons minyons —i els dona la gana— i les prerrogatives de tota mena que otorgaria la Constitució federal?

Si haguessin vingut les Mancomunitats quan eren motiu de baralles entre'ls lliberals o un cop fetes l'Assamblea i manifestació d'Octubre, quan encara no estaven apaibagats aquells apassionaments generals, i haguessin vingut tal com les havia votades el Congrés, haurien tingut demostracions espontànies de content per part de tots. En canvi, ara, entre ésser poca cosa i venir quan ja ni tan sols reparavem en els ajornaments que sufria l'entrega del *referendum* dels municipis, foren acullides de moment, com corresponia, amb certa indiferència. Ha sigut després, progressivament, que'ls regionalistes (a) *mancomunistes* han anat accentuant la nota a cada nou telegrama de felicitació que s'ha cursat, engrescant aixís uns als altres fins a l'ubriaguesa. Ara ja tot bull, ja parlen de celebrar una gran Festa, una Diada de Catalunya; si farán un apat? si una manifestació? si un aplec...?

El nostre entusiasme, hem dit, es *descriptible*, senzillament. Ens plau el R. D. perquè senyala la possibilitat d'una futura descentralització administrativa; perquè si be només en esperit aprofita i legalitza una part, un átom, del sentiment autonomista que informa el nostre programa—diem en esperit perquè en ell no's parla de regions ni menys de Catalunya—representa una victòria en la lluita que sostenim persistentment amb el centralisme, mal siga feta la concessió per a fins electorals o per voluntat. Ens plau perquè ha exasperat an aquest descentralitzador a la moderna que's diu Royo i Villanova i que's desespera al endevinar que nosaltres pretenim ressucitar les Corts Catalanes mitjansant aquest R. D. També ens plau perquè ha deixat amb un pam de nas a l'Alcalá Zamora, Burell, Montero Rios i comparses del Se-

nat. En canvi, no'ns satisfá perquè ni en l'articulat ni en son preambul s'hi veu el reconeixement de les regions; s'hi nota una ambigüetat que no pot estimular gens ni gota llur ressorgiment ans al contrari, permetrà l'implantació de Mancomunitats per motius tan poc polítics com son: la filoxera, plagues del camp, obres hidràuliques, etz... car per mes que ho plantegem nosaltres baix l'aspecte de nacionalitat, a Madrid, al redactar lleis i R. R. D. D. se'n desenten. No'ns satisfá perquè deixa en mans del centralisme la vida i funcionament de cada Mancomunitat i la concessió de les Delegacions, les quals costarán d'arrencar cada una molt més que aquest R. D., majorment tenint d'ésser aprovades per les Corts. Aixís, indirectament, les Mancomunitats son remeses a les Corts amb el benaplácit dels mancomunistes catalans. No'ns satisfá perquè el barrejar els cabals de varies Diputacions quan totes elles sufren la succió de l'Estat i totes elles tenen les caixes exhaustes per manca dels recursos que'ls requereixen, no ho conceptuem cap solució econòmica. No'ns satisfá, en fi, per que ell no es ni la sombra de les Cambres Legislatives, Govern i Constitució política propia que ofereix la forma federativa per a regular la política, hisenda, obres públiques, carreteres, ferro-carrils, empréstits, Drets, Deute, Universitats i Escoles, policia, seguretat interior de cada Estat regional, etz.

Entenem que tampoc pod satisfer a ningú que's digui nacionalista o autonomista, regionalista o federal.

Les lluites nacionalistes

Els incidents de la Saverne - L'anexió de Creta a Grecia

A mida que'ls pobles opresos per altres pobles mes poderosos prenen una consciencia ben clara del del seu i veuen l'atropell de que son víctimes, no poden mes que rebelar-se contra la tirania del opressor, que no respectant ni lleis étniques ni de rassa,

disposa de la voluntat dels mateixos talment com si els pobles haguessin perdut tota noció de la dignitat humana.

Un poble oprés—junyit a un altre per raons d'estat, per triomfs guerrers o per enllassament de família—li passa com a un infant, primer no te ni remota consciència de lo que es ni tant sols sab de lo que ell se fá, després, a mida que'ls anys li donen coneixement, voluntat, desitjos, un esperit de revolta neix amb éll, un esperit d'independència, de dignitat, de respecte, i quan ja te plena consciència de tot aixó, quan sab lo que es i lo que significa, es quan ja es home. Igual, doncs, passa als pobles; de primer entuvi la dominació brutal del opresor no li permet figurar-se lo que representa, lo que realment es, però passa el temps, el poble creix, i el caliu patriòtic, qui no s'apaga mai, li fa adonar-sen que havia perdut la dignitat, els drets, i tot lo que's una forsa, una voluntat, i es lo que li fa lluitar per la seva lliberació, per obtenir el seu lliberrim dret de governar-se i regir-se per ell mateix.

Moltes son les lluites que per la causa nacionalista es desenrotllen al mon, lluites épiques, fortes, sagnants, per drets trepitjats, per voluntats anorreades, per la befa del sagrat sentiment de patria que tot-home porta en son sí. Es aquesta secreta forsa la que fa aixecar aquestes glorioses creuades per la reivindicació del dret indiscutible de la seva personalitat, no postergada per tuteles ni protectorats.

Tals conseqüències han portat els darrers successos esdevinguts en la Saverne, en l'Alsacia Lorena, on, com tot-hom sab, está baix el domini de l'imperiosa Alemanya, i allà, en aquells pobles francesos de rassa, no poden avenir-se als tractes que a voltes els donen els alemanys encarregats de l'autoritat d'aquelles ciutats, i uns insults despectius i insolents d'un oficial militar a un soldat lorenés de son regiment, han portat seriosos desordres i conseqüents represalies.

L'anexió de Creta a Grecia significa el triomf de l'ideal nacionalista. Creta havia format part de varis estats i les guerres, els odis de rassa, les divergències de religió, havia fet d'aquella petita nacionalitat un continuu sagnar, un interminable motí, on les víctimes caigudes lluitant per a juntar-se de nou a Grecia, la mare patria, eren innombrables. Després de molts anys d'aquestes lluites que anorreaven per complert a n'aquell poble i que, a continuar més, hauria sigut la seva mort, ha tingut la

seva hora de triomf. Per fi l'anexió de Creta a Grecia ha sigut feta oficialment.

¿No es aixó un triomf de l'ideal nacionalista? Sense les lluites que'ls cretens sostingueren continuament, haurien vist reconeguda la seva personalitat? Si fills de Grecia eren, com podien subjectar-se a altres régims amb diferències de rassa, de lleis, d'idiomes? Mai. Els pobles com els individus han de conviure sempre amb aquells que llur modo de ésser els siga mes apropiat.

Aquestes lluites que tenen per bandera de rebelió la sacrosanta llibertat, la que ha de redimir tots els esclavatjes i la que ha de reivindicar els drets que un dia usurparen aquestes grans nacions per medi de les armes i de la forsa. Per la condició en que moltes son enclavades aquestes petites nacionalitats, no hi ha raó d'ésser governades per aquelles qui, ni en l'ordre étnic, ni en l'ordre lingüístic, tenen res de consemblansa amb els seus dominats.

P.

A n'en Carles de Valrá

Havem fet santament en preocupar-vos de trobar un secretari que vos redactés les vostres lletres. Aquelles de la *tula*, especialment, dona gust de llegir. La part de broma no hi falta ni un punt solzament; de primera. Vos felicitem de tan bona adquisició. Falta només, per a que acabi de resultar arrodonida la cosa, de que vos retalleu aquelles paraules tan poc catòliques, per que com que nosaltres no en som gens, estem sempre disposició per si voleu fer-nos algún obsequi, que el qui firma les presents ratlles será el primer de correspondreus.

Demano, com a favor especial, de que no ens torneu anomenar periodiquet. Recordeu-vos que l'importància i serietat de la «Gazeta del Vallés» es posa en mal terreny i no convé a tant important diari.

Feu bé en tenir la franquesa de suposar que no es farà la misa de campanya. Aixó sol es prou per donar-nos per ben satisfets.

TET.

Les guerres no mes son explicables quan reporten un avens i un benefici als pobles. D'altre manera, a mes d'ésser una obra suïcida, es un crim abominable.

Com se governa

Talment aquesta nació podriem dir-ne un claustre, per estar enterament subjectada al jou de quatre mercaders de diners i d'homes. Ja poden registrar-ne de paperam, de llibres i diaris, en lloc trobareu un cas semblant a n'el que s'està registrant dintre aquesta nació que no cridant gaire podem anomenar-la Espanya. El Parlament com si no existís sempre barrat, els diputats avans de comensar la feina ja la tenen llesta, fins sembla que aviat seria inútil fer eleccions perquè per a res serveixen, talment com si retornessin al temps dels Arbués i Torquemada. I el poble ¡oh! el poble calla, contempla satisfet o no satisfet, però resignat, com li arrenquen els fills de la llar; com li xuclen l'última gota del suor del seu front per a cubrir l'exagerat supòsit de l'erari governamental, com li exigeixen a emigrar per privar-li dels medis imprescindibles pera viure i aduc havem arribat al moment escandalós de privar-nos fins de parlar, fins burlar al poble, no volguent escoltar als seus representants. I la tragedia continua i el poble va callant.

Jo crec que'l poble li manca quelcom més, no està encare satisfet, havem arribat al punt de confessar que'l govern es massa conscient i generós.

Si fóssim totalment esclavitzats, aixó és, tractats barbrement, no fora estrany que s'alcés un novell Espartaco i es rebelés, que si el tractament fos culminant potser tindria adeptes, empró actualment com si res passés, després que'ns està tot vedat, fins lo nostre, lo propi, la nostra sang s'han fet seva tan facilment com si disposessin d'un remat de xais.

No podem parlar, no podem escriure les vritats, no podem guanyar-nos el pa amb la suor del nostre front, havem de negar que ténim un fill o un germà, car tot els perteneix, no podem portar fills a l'escola, n'hi ha poques i ont n'hi ha s'exigeix a l'alumne a portar el certificat de confessionari i d'altres que'l mestre li precisa aprofitar les hores per a treballar corporalment si vol viure; la majoria dels pobles sense vies de comunicació ni cultiu; arreu esplanades d'ermots, total miseria i sempre miseria.

Poble! segueix el teu somni aclaparador, somnia grandeses, gaudeix d'aquesta llibertat que tens que encara t'en sobra, te manca encare el suplici del piló, per a que puguin treure al balcó desfigurat com aquell taumaturg de Jerusalem i que't diguin Ecce Homo.

N.

Encasillat

Aquesta es la mágica paraula que en aquets moments procuren obtenir una llegió de senyors disposats a sacrificar interessos, repós i totes les comoditats imaginables per a servir a la patria i en especial als districtes que'ls toqui representar. Es tan gran el seu amor als ciutadans espanyols que no repara el verdader encasillat en que el districte que li toqui presentar-se siga Castelltersol, siga Mula, com qualsevulga altre districte, per que servirà igual a un lloc com a l'altre.

Lo important es poder gastar les dolces paraules de poguer-se anomenar «encasillat i tenir l'apoi del govern». Aquets mots fan el mateix efecte que un iman, atrau les paperetes dels votants, les urnes se omplen i quant es fá l'escrutini casi be totes les paperetes son per l'encasillat.

Es clar que siguent aixís sembla que no hi hauria necessitat de fer eleccions, però nostres governants ja s'en guardarien ben bé. Volen que'l poble, sense eufemismes de cap classe, el ratifiqui la confiança, volen el consentiment del poble per a tirar avant la seva obra.

Es clar que'l poble espanyol es un bon home i no li agrada fer quedar malament a ningú. Ara es en Dato qui ens demana els vots i li donarem una majoria absoluta, però deu tenir-se en comte que sempre ho fem igual i que quant ens ho demani en Romanones, en Prieto o «l'ilustre» també els donarem tres o quatre cents diputats per que no sigan menys que els altres.

L'«encasillat» es una planta de bosc i si la volen fer arrelar a ciutat se mort. La quietut es un abono que la fa creixe molt. Per aixó allí on pren tota la seva ufanía es en el recons de montanya i en especialitat als cementiris.

RUQUILL.

Podriem escriure unes ratlles d'elogi a n'aquest home castellà que ha escrit aquesta poesia anatematitzant contra la guerra d'Àfrica. No ho fem, creient-nos que'l millor elogi es publicar-li la poesia. També desde Castella, que bé podriem anomenar-la la Indiferenta, surten veus que s'uneixen a n'aquest clam unànim que va en contra de aquesta guerra barbre, sagnant, anti-huma-

na i que va escampant dolors arreu d'aquestes desgraciades terres.

Lamentación

España padece su fiebre
de todos los años.

España padece su guerra. Con propios o extraños
siempre ha de sufrirla,
siempre ha de tener el clarín en la boca
España está loca

Está loca porque ha sido grande,
y ahora de abatida
no se aviene a guardar la medida.
Le ha quedado en el alma el vacío
de aquel su imperial poderío...
España está loca como águila vieja
con las garras abre sus propias entrañas
por ver sangre roja
y soñar con sus viejas hazañas.

Madre, ten compasión de tus hijos!
Madre, no los gastes en guerra suicidal
Madre, madre, cuida
de que tengan pan que llevarle a la boca!
Madre España no quieras ser loca!
Despierta del sueño de siglos,
olvida a Numancia, olvida a Lepanto.
Sus ecos triunfales te han costado tanto!
Aún te queda sangre que dar a la Historia?
Esa gloria de sangre es la gloria
de edades que fueron y no han de tornar.
No sigas tirando tesoros al mar!
Tus hijos te piden calor de regazo,
Por qué les das tú, fuego de arenal?
Por qué si ellos te aman, les quieres tan mal?

Africa está ardiendo,
la sangre de España corriendo,
la arena bebe cruel.
Crees tú que es pago para duelo tanto
que brote en la arena un laurel?

Queremos espigas, y vides y olivos.
La mujeres quieren a sus hombres vivos!
La tierra esquilmada pide brazos fuertes,
no gloriosas muertes!
Muera el que se sienta inútil o enfermo.
Suicídese el loco o vayase al yermo.
El que es cuerdo y fuerte
no debe marchar a la muerte!

G. MARTINEZ SIERRA.

L'indiferencia

La llei de jurisdiccions va produir la Solidaritat Catalana; la guerra del Marroc produí les protestes del juliol de 1909. Ambdues coses han pasat a la categoria de mals crònics. Els diaris, entre la serie de noticies sense interès, porten tot sovint alguna que altra noticia d'un consell de guerra que condemna a un ciutadà a un parell d'anys de presó per haver emés opinió sobre l'exèrcit; i així mateix, confosa entre'ls telegrams sense importància, s'hi sol trobar la nova d'un nou combat, alguns morts i ferits que's sumen damunt del nombre mil. I això que se'n diu l'opinió pública resta insensible davant de la repetició de fets que un dia l'exaltaren.

En quant a la llei de jurisdiccions, amb pocs dies hem vist la condemna de dos anys de presó al director de «La Campana de Gracia»; un consell de guerra contra un regidor de Palencia al que'l fiscal li demana dos anys i quatre mesos de presó, un altre consell de guerra contra un redactor d'«España Nueva», al que se li demanen tres anys de presó; un consell de guerra contra el nostre director; altres víctimes d'aquella llei déu haver-hi sens dubte, ja a la presó, ja menasades d'entrar-hi per una serie de mesos.

Si en la plassa pública no's nota que vuitanta mil famílies sofreixen l'ausència dels fills que són a la guerra d'Àfrica, menys se pod notat, naturalment, que unes dotzenes de ciutadans, d'entre'ls selectes que s'interessen per la cosa pública, estiguin tancats reixes endins.

L'espectacle d'aquesta indiferència, de aquest poble que menja i dorm sense nòci de les seves facultats i s'entrega al poder que l'esclavitzà és per a nosaltres un problema més interessant que el d'aquella «unió» republicana en la qual molts hi veuen la salvació.

Tenim nosaltres la creença que lo difícil no és pas unir les forces republicanes, sino crear-les, penetrar en les selves verges dels esperits i portar la nòci de la vida civil, fer entrar la llum del progrés en les tenebres dels esperits que viuen encara en els temps de l'esclavitut.

(D'El Poble Català)

Totes les cadenes que lligan als homes son indignes, tant si son de ferro com de flors.

Notes i comentaris

Homenatge

Sabém que és un fet ja l'acort de fer un homenatge a n'els regidors Xercavins i Aragay per la ferma i brillant oposició que feren en contra l'acort prés per nostre Ajuntament de celebrar aquella missa de campanya.

No se sab encara de quina manera s'exterioritzarà aquest acte, però, sigui com sigui, ens hi associem incondicionalment.

Dels consums

S'està trevallant activíssimament per arribar a portar a cap, en nostra ciutat, la supressió dels consums. Per les impresions rebudes durant aquets últims dies, fan creure que aviat an aquest assumpte se li donarà l'última i decisiva empena.

En llibertat

Com comunicarem en nostre última edició, ja varen ser posats en llibertat, baix fiança, els companys Oliveras i Bernabeu, detinguts a causa de la passada vaga de l'Art Fabril.

Felicitém al Comité de la Lliga de Defensa dels Drets del Home d'aquesta ciutat per les energies desplegades en aquest assumpte, per lo que's fa mereixedora dels mes grans elogis.

La política

Están estacionats dintre una verdadera pau els partits polítics, no passa res de mencionar-se ni de palpitant actualitat. Les festes passades ajudaren també ha fer mes apacible aquesta quietut. Els partits, com els homes, la festa es un desitj innat.

Només se feia corre, i no sabém per quí, que l'actual arcalde li passa igual que aquell de «Las Briboñas» dient: *Yo soy alcalde conservador porque me dieron un disgusto los liberales.*

Els nous Ajuntaments

Amb arreglo a lo preceptuat en l'article 52 de la vigent llei municipal el dia primer de janer pròxim se constituirán els nous Ajuntaments en la forma previnguda per dita disposició i demés aclatories sobre el particular.

Els regidors electes presentarán ses certificacions credencials expedides per la Junta general d'escutini, a la Secretaria de l'Ajuntament respectiu, tres dies abans per lo menys d'aquells en que hagi de

tindre lloc la constitució, incorrent en responsabilitat si no ho verifiquen, així com per la manca d'assistència a la sessió de constitució, a tenor de lo previngut en l'article 13 del reial decret.

Noves

Es probable que'l dia de Reis, l'Orfeó de Sabadell dongui un concert a la Casa de Caritat i Beneficència en obsequi dels seus assilats.

—Ha sigut ajornat el Consell de guerra que'l dia 24 prop-passat devia tenir lloc per a veure la causa instruida contra el director del volgut confrare «El Poble Catalá» en Secundí Puig de Franch.

—La «Lectura Popular» d'aquesta semana publica un interessant recull de poesies de l'ilustre literat i fervent correligionari En Gabriel Alomar.

—El Comité Nacional de la Lliga per a la defensa dels drets de l'home, de Madrid, ha celebrat la seva acostumada reunió, essent examinats diversos assumptes.

Com que está imprés el reglament s'ha acordat enviar-lo a totes les entitats i persones que'l tenen sol·licitat, activant així la propagació de la Lliga.

A continuació ha canviat impressions sobre'l procès del coronell d'artilleria de la Armada senyor Labrador, prenent l'acord d'estar atenta la Lliga a quantes incidencies pugin surgir per a promoure totes les accions i gestions pertinents.

S'ha llegit una carta de Sabadell donant comte de la suspensió d'un judici, i després s'ha nomenat la comissió que visitarà al ministra de Gracia i Justicia per a demanar li l'indult de Felip Moliné, director de «La Campana de Gracia».

La llei de jurisdiccions ha ocupat també l'atenció dels reunits, que han prés l'acord de documentor-se en forma.

—El proper dia 31 de Desembre es representarà per primera vegada a Barcelona, en el Gran Teatre del Liceo, la representació del «Parcival» drama musical que per primera vegada es representarà en la capital, segona ciutat d'Europa que's posarà en escena, car la patria de Wagner o sigui Bayreut, tenia l'exclusiva del dret de propietat i Alemanya fineix al cap de 30 anys o sigui el dia 31 de Desembre.

Per la diferencia del Meridiá, es la causa que co-

mensará dita representació a les 10 de la nit del susdit dia. Per l'execució de l'obra han sigut contractats els mes prestigiosos wagnerians d'Italia, els artistes Formichi i Bettonni, l'eminent Vinyas i la cultisima Margot Kaftal, baix la direcció del excel·lent Franz Beidler.

S'ha encarregat del difícil carrec d'assessor l'erudit Salvador Vilaregut i de la part del decorat els senyors Vilumara, Junyent, Moragas i Alarma els quals n'han pintat 8000 metres. La duració de dita obra será la següent: Acte primer 1 hora 50 minuts, acte segon 1 hora 5 minuts, acte tercer 1 hora 18 minuts.

Durant exeeució de l'obra no's podrà entrar ni sortir de la sala d'espectacles i estarà aquesta completament a les fosques.

Com se veu, será un veritable i grandios acon-teixement.

Tipografia RIBERA, Dr Puig, 34.-Teléfon 265. -Sabadell

Secció d'Ofertes i Demandes

Posém a disposició dels nostres llegidors aquesta petita Borsa de Treball, completament gratuïta.

Falta un aprenent electricista, Montserrat 65.

S'ofereix un sortejaador amb 20 anys de práctica.

Falta aprenent d'escriptori.

Taller de Construcció de treballs de fusta
de JOSEP CENTELLAS

Premiat en diferents concursos.—Especialitat en treballs d'art.

Montserrat, 68.

Casa BELLA

Aquesta casa acaba de rebre extensos assortits en genres de punt, llana i cotó i genres confeccionats en blanc i color = Variat assortit en genres d'home =

CAMISERIA

PEDREGAR, 14

SABADELL

Articles per Escriptori

Vda. JULIA

Llibres ratllats, Copiadors, Carpetes, Vades, Tintes, Gomes, Plumes, Lacres de les millors marques

Màquines d'escriurer SENTA

Ventes, cambis, reparacions

Cintes per a màquines i paper carbó.

Teléfon, 529 Via Masagué, 46 SABADELL

SABATERIA TOUS

Es l'única casa que ven el calçat mes elegant i mes ben confeccionat a preus reduïts

J. MARCET

Dentista

Dentadures sens paladar, dents de rosca, operacions sens dolor, curació dels caixals sens extraurels.

RAIGS X

Gracia, 20 Sabadell

ESPECTACLES

CINE CERVANTES.—Avui nit i demà tarde i nit, espléndides sessions de cine i grandioses atraccions.

CINE RECREU.—Aquets dies grans sessions de cine amb estrena d'importantíssimes pel·lícules.

CINE IMPERIAL.—Importants sessions de cine i varietés per avui nit i demà tarda i nit.

TEATRE EUTERPE.—Escullides funcions per la companyia que actúa en aquest teatre avui dissabte nit i demà diumenge tarda i nit.

Demaneu a tot arreu Anís del TAUP

Marca registrada

El rei dels Anissats Premiat amb medalla d'or

Fabricant **JOSEP GERMÀ** Sabadell

¡EXIGIU LA MARCA!

Taller de Torneria Mecànica **Miquel Reixach i fill**

Unica casa a Sabadell que construeix bitlles
(canons) de teler en espiral, i tot lo que's
refereix al ram de torneria.

Dipòsit de culots **Montserrat, 65**

FOTOGRAFIA MODERNA

FOTOGRAFIES, AMPLIACIONS,
POSTALS Y REPRODUCCIONS

PREUS ECONOMICS

Gurrea, 50 Sabadell

Companyia de Segurs
contra incendis

EL NORT

Compagnie d'Assurances Générales

contra els accidents i el robo

LA AGRICOLA ESPANYOLA

Societat Anònima de Segurs reunits a cotisació fixa graduada = OPERA EN ELS RAMS:
Pedregada.—Mort de bestiar com Caballs, Mules, Ases i Boví.—Robo, furt i perdues de Caballeries i
caps vacuns.—Mort del bestiar de Tocino i Cabra.—Transport del bestiar.

LA MUTUAL VASCONGADA

SOCIETAT ESPANYOLA
POPULAR de estalvi i previsió

Representant: **EUGENI QUERALT V. Balaguer 90-Sabadell**